

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: C. Vlah)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: N. Budăi, V. Mihaila, I. Cotruță)

Î N C H E I E R E

22 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Samburschi Irina și Samburschi Sergiu, reprezentați de avocatul Bordian Radion,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Florea Nadejda împotriva lui Samburschi Irina și Samburschi Sergiu, intervenient accesoriu notarul Palic Fedora, cu privire la anularea actului juridic,

împotriva deciziei din 24 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 24 octombrie 2018, Florea Nadejda a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Samburschi Irina și Samburschi Sergiu cu privire la încasarea prejudiciului material.

În motivarea acțiunii a indicat că, Samburschi Irina a înstrăinat ilegal terenul agricol cu nr. cadastral XXXXX, din extravilanul or. Durlești, mun. Chișinău.

A menționat, că în aprilie anul 2016, Hodorogea Ion a donat terenul agricol nepoatei Samburschi Irina, însă ultima a avut un comportament agresiv față de donator, aplicând violența fizică asupra acestuia împreună cu soțul Samburschi Sergiu, cauzându-i leziuni corporale prin XXXXX.

Ca urmare, Hodorogea Ion a depus acțiune privind anularea contractului de donație a terenului agricol, iar prin hotărârea din 28 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani a fost declarat nul contractul de donație a bunului imobil, teren agricol, extravilan, or. Durlești.

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, Samburschi Irina și notarul Semionova Rodica au depus cerere de apel, care prin încheierile din 25 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău au fost restituite de instanța de apel.

Reclamanții au învederat că ulterior, Hodorogea Ion s-a îmbolnăvit nefiind în stare să înregistreze hotărârea la organul cadastral, iar mai târziu a venit în țară fiica lui Hodorogea Ion, reclamanta în speță, care a inițiat procedura de înregistrare a hotărârii la cadastru.

A menționat că, după decesul tatălui, reclamanta s-a prezentat la notar să deschidă dosar succesoral în baza testamentului nr.6692 din 30 iulie 2018, întocmit de Hodorogea Ion pe numele reclamantei, care i-a testat toată averea, iar la 18

octombrie 2018 a primit Certificat de calitate de moștenitor și s-a prezentat la cadastru pentru a obține actele necesare. Însă, a constatat că pârâta Samburschi Irina a înstrăinat ilegal terenul agricol cu nr. cadastral XXXXX, deoarece nu îi aparținea urmare a hotărârii judecătorești irevocabile din ianuarie 2018, prin care contractul de donație a terenului a fost anulat.

Consideră că urmează a fi anulat contractul de vânzare-cumpărare nr.5306, deoarece terenul a aparținut defunctului Hodorogea Ion.

Prin cererea din 07 octombrie 2019, avocatul Ivanov Oxana, în interesele reclamantei, a concretizat acțiunea cu o pretenție accesorie și anume repunerea părților în situația anterioară încheierii contractului a cărui anulare se solicită, inclusiv a concretizat cheltuielile de judecată suportate în prezenta cauză (f.d.90-101).

Prin încheierea din 26 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru cererea avocatului Bordian Radion în interesele pârâților privind reclamarea originalului dosarului succesoral al defunctului Hodorogea Ion de la notarul Vacari Ghenadie – s-a respins ca neîntemeiată.

Demersul avocatului Bordian Radion în interesele pârâților din 28 noiembrie 2019, privind reclamarea de la notarul Vacari Ghenadie a originalului Testamentului defunctului Hodorogea Ion, nr.6692 din 30 iulie 2018, verificarea autenticității semnăturii testatorului din Testament și dispunerea efectuării expertizei judiciare, solicitarea informației de la instituția medicală cu privire la internarea în spital a testatorului-defunct, în cauza civilă la acțiunea înaintată de Florea Nadejda împotriva lui Samburschi Sergiu și Samburschi Irina, intervenient accesoriu notarul Palic Fedora, privind anularea Contractului de vânzare-cumpărare nr.5306 din 03 septembrie 2018, cu repunerea părților în situația anterioară – s-a respins ca neîntemeiat.

Prin hotărârea din 26 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial acțiunea depusă de Florea Nadejda. S-a constatat nulitatea absolută a Contractului de vânzare-cumpărare nr.5306 din 03 septembrie 2018, a terenului agricol nr. cadastral XXXXX, suprafața 0,2944 ha, din extravilanul or. Durlăști, mun. Chișinău, încheiat între Samburschi Irina și Samburschi Sergiu, autentificat de notarul Palic Fedora, cu repunerea părților în situația anterioară. S-a încasat solidar de la Samburschi Sergiu și Samburschi Irina, în beneficiul lui Florea Nadejda, cheltuielile de judecată privind taxa de stat 3450 lei, asistența juridică 2000 lei, cheltuielile de evaluare a terenului 1500 lei și cheltuieli de asigurare a acțiunii la executorul judecătoresc 2 132 de lei, în total 9 082 lei. În rest, în partea în care se referă la cheltuielile de asistență juridică în mărimea solicitată cererea s-a respins.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la data de 14 decembrie 2020 Samburschi Irina și Samburschi Sergiu, reprezentați de avocatul Bordian Radion, au declarat apel, solicitând casarea încheierii din 26 noiembrie 2020 prin care s-a dispus respingerea ca neîntemeiată a cererii depuse de Samburschi Irina și Samburschi Sergiu, reprezentați de avocatul Bordian Radion, privind reclamarea originalului dosarului succesoral al defunctului Hodorogea Ion de la notarul Vacari Ghenadie sau reclamantă, hotărârii în partea cerințelor Nadejdei Florea admise de către instanța de fond cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin decizia din 24 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Samburschi Irina și Samburschi Sergiu, reprezentați de avocatul Bordian Radion, și s-a menținut hotărârea din 26 noiembrie 2020 a Judecătoriei

Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Florea Nadejda împotriva lui Samburschi Irina și Samburschi Sergiu, intervenient accesoriu notarul Palic Fedora, cu privire la anularea actului juridic,

Pentru a decide astfel, prin prisma art. 119, 216, 217 alin. (1), 220, 316, 320, 321 Cod civil (în redacția legii la data relevantă speței), Colegiul a specificat că instanța de fond întemeiat a constatat nulitatea contractului de vânzare-cumpărare nr. 5306 din 03 septembrie 2018, a terenului agricol nr. cadastral XXXXX, suprafața 0,2944 ha, din extravilanul or. Durlești, mun. Chișinău, încheiat între părți la notarul Feodora Palic, cu repunerea părților în situația anterioară.

Raportând dispozițiile normelor materiale la circumstanțele cauzei, evaluând soluția primei instanțe prin prisma raționalismului pretențiilor înaintate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate, Colegiul a considerat concluzia instanței de fond ca fiind corectă.

Astfel, în contextul celor enunțate sa constatat cu certitudine nulitatea contractului, astfel, fiind dispusă în mod justificat de către prima instanță repunerea părților în poziția inițială.

Colegiul a conchis că instanța de fond întemeiat a dispus încasarea de la părți în beneficiul reclamantei a sumei de 3 450 de lei, cu titlu de taxă de stat și suma de 2 000 de lei pentru asistența juridică. Ținând cont de complexitatea cauzei, timpul și lucrul prestat de avocat la examinarea cauzei (care a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa), instanța consideră că suma de 2 000 de lei, este reală, necesară și rezonabilă.

Referitor la încasarea cheltuielilor de executare a actelor judiciare (f.d.48), colegiul reiterează că, conform art. 90 lit. h), 94 alin. (1) CPC, aceste cheltuieli fac parte din cheltuielile judiciare și instanța obligă partea care a pierdut procesul să plătească la cerere părții care l-a câștigat aceste cheltuieli, astfel instanța întemeiat a încasat din contul părților Samburschi Sergiu și Samburschi Irina, cheltuieli în mărime de 2 132 lei, deoarece reclamanta a avut câștig de cauză și a anexat probe că le-a suportat (f.d.97).

La 20 octombrie 2021, Samburschi Irina și Samburschi Sergiu, reprezentați de avocatul Bordian Radion, a declarat recurs, solicitând casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu trimiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

În motivarea recursului s-a indicat că instanțele de judecată la examinarea cauzei nu au constatat just și au dat o apreciere incorectă situației de fapt, mai mult nu au examinat cauza sub toate aspectele și nu au stabilit cu certitudine raportul juridic litigios, circumstanțele de fapt caracteristice raportului juridic.

Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanțele de judecată a normelor legale aplicabile speței.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 24 iunie 2021 și a expedit-o participanților la proces la 20 august 2021 (f.d. 199, Vol. I), astfel, recursul declarat de, Samburschi Irina și Samburschi Sergiu, reprezentați de avocatul Bordian Radion, este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 23 noiembrie 2021 instanța de recurs a comunicat intimaților recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței.

Astfel, la 10 decembrie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Florea Nadejda, reprezentată de avocatul Ivanov Oxana, a depus referință, prin care a solicitat de a considera recursul ca inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului declarat de, Samburschi Irina și Samburschi Sergiu, reprezentați de avocatul Bordian Radion, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul ca inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Mihail Ciobanu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432, alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de, Samburschi Irina și Samburschi Sergiu, reprezentați de avocatul Bordian Radion, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de, Samburschi Irina și Samburschi Sergiu, reprezentați de avocatul Bordian Radion, împotriva deciziei din 24 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat